

Debreceni Ítéltábla

Pkf.I.20.315/2025/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Cseh Andrea ügyvéd (cím) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a dr. Varga István (cím) ügyvéd által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 32.Pk.20.031/2025/23. számú végzése ellen a kérelmező részéről 26. és a kérelmezett részéről 24. sorszámok alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, azt fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg a Magyar Államnak – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára – legkésőbb e végzés meghozatala keltétől számított 60 (hatvan) napon belül 7000 (hétezer) forint fellebbezési eljárási illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Megállapítja, hogy 7000 (hétezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a kérelmező 2017. május 3. napján a keresetlevél benyújtására szolgáló nyomtatványt és mellékleteket terjesztett elő a B.-i Járásbíróságnál (a továbbiakban: perbíróság) kártérítés megfizetése és egyéb iránt; keresetlevelét a perbíróság hiánypótló végzését követően 2017. június 28. napján nyújtotta be. A perbíróság 2024. február 29. napján 11.P.20.7../2017/190. sorszám alatt hozott ítéletet, amelyet a fellebbezés folytán eljáró kérelmezett 2024. október 3. napján kelt 2.Pf.20.2../2024/10. alatti ítéletével helybenhagyott. A másodfokú ítéletet a kérelmező jogi képviselőjének 2024. november 5. napján kézbesítették. A kérelmező felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

A kérelem és az ellenirat

[2] A kérelmező 2025. január 9. napján előterjesztett, majd módosított kérelmében a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (továbbiakban: Pevtv.) alapján a 2017. június 29. és 2024. november 5. között számított 2684 napra vonatkozóan kérte kötelezni a kérelmezettet 1 073 600 forint vagyoni elégtétel, valamint az eljárással felmerült költsége megfizetésre.

[3] A kérelmezett az elleniratában kérte a kérelmet 292 400 forint vonatkozásában elutasítani és a kérelmezőt kötelezni az eljárással felmerült költsége megfizetésére. Az eljárás számított időtartamából a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján az eljárás elhúzódása miatti

kifogás előterjesztésének elmulasztása miatt kérte levonni a 2017. június 2. és 2017. június 13. közötti 12 napot (a továbbiakban: 1. időtartam) a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 124. §-a (1) bekezdésében írt határidő elmulasztásával összefüggésben; a 2017. június 2. és 2017. július 7. közötti 37 napot (a továbbiakban: 2. időtartam) az 1952. évi Pp. 128. §-a (1) bekezdésébe ütköző ismételt hiánypótlás elrendelése miatt; a 2018. február 21. és 2018. május 29. közötti 98 napot (a továbbiakban: 3. időtartam) a keresetpontosítás alperes részére történő kiadásának elmulasztásával összefüggésben; a 2019. június 24. és 2019. október 31. közötti 130 napot (a továbbiakban: 5. időtartam) a szakértő kirendelésének késedelme miatt; a 2020. április 21. és 2020. május 26. közötti 36 napot (a továbbiakban: 6. időtartam) a szakvélemény feleknek történő késedelmes megküldése miatt; a 2020. október 26. és 2021. március 1. közötti 127 napot (a továbbiakban: 7. időtartam) és a 2023. február 13. és 2023. július 18. közötti 156 napot (a továbbiakban: 8. időtartam) a folytatólagos tárgyalások késedelmes kitűzésével összefüggésben; és a 2019. február 24. és 2019. május 9. közötti 85 napot a szakértői díjelőleg letétbe helyezésének késedelmes intézése miatt. A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján kérte levonni a 2018. augusztus 29. és 2018. szeptember 24. közötti 27 napot, mivel a kérelmező késedelmesen tett eleget a perbíróság felhívásának.

Az elsőfokú végzés

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 1 018 800 forint vagyoni elégtételt, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. Kötelezte a kérelmezőt a kérelmezett javára 1704 forint elsőfokú perköltség és az állam javára 1610 forint eljárási illeték megfizetésére. Megállapította, hogy 30 598 forint le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

[5] A végzés indokolásában kifejtette, hogy a kérelmező 2017. május 3. napján csak a keresetlevél benyújtására szolgáló nyomtatványt és mellékleteket adott be a perbírósághoz; az eljárás kezdő napja a keresetlevél benyújtásának napja volt, ekként az eljárás számított időtartama a 2017. június 29. és 2024. november 5. közötti 2687 nap volt.

[6] Az 1. időtartam levonására nem látott lehetőséget, mivel arra a kérelmező nem érvényesített vagyoni elégtétel iránti igényt, az az eljárás kezdőnapját is megelőzi. A 2. időtartam levonását részben ugyanezen ok miatt nem találta lehetségesnek; a 2017. június 29. és 2017. július 7. napja közötti 9 nap vonatkozásában pedig a perbíróság részéről nem történt mulasztás; a keresetlevelet az 1952. évi Pp. 124. §-ának (1) bekezdésében írt határidőn belül megvizsgálta és intézkedett.

[7] A 3. időtartammal összefüggésben kifejtette, hogy a következetes bírói gyakorlat szerint az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésére irányuló követelmény nem ítéltető meg mechanikusan, minden esetben egyedi mérlegelést igényel annak eldöntése, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének elmulasztása a fél terhére értékelhető-e; amellyel összefüggésben arra is figyelemmel kell lenni, hogy a féltől az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése akkor várható el, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárási kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvaló és egyértelműen felismerhető, a kifogástól pedig alappal várhatja a sérelem kellő időben és eredményességgel való orvoslását.

A kérelmező ugyanakkor nem észlelhette, hogy a perbíróság a rá irányadó határidőn belül elmulasztotta az alperesnek megküldeni a keresetváltoztatást, mivel a jelenlétében megtartott tárgyaláson a perbíróság nyilatkozattételre hívta fel az alperest a részére közvetlenül megküldött keresetpontosítás tekintetében; így feltételezhette, hogy azt a bíróság megküldte, ennek elmaradásáról csak a 2018. május 23-án megtartott tárgyaláson értesült. Az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése ezért tőle nem volt elvárható.

[8] A 4. időtartam levonását szintén nem találta indokoltnak, mivel habár a kérelmező valóban késedelmesen tett eleget a bíróság felhívásának, ennek 29. sorszám alatti előkészítő iratában indokát adta akként, hogy beadványa az alperes perbehívási nyilatkozatától függött volna, amely nem érkezett meg hozzá. Értékelte, hogy ezen késedelem nem eredményezte az eljárás elhúzódását, mivel beavatkozás engedélyezése iránti kérelmet nyújtottak be és a 2018. október 1. napjára kitűzött tárgyalást a bíró betegsége miatt kellett elhalasztani.

[9] Szintén nem csökkentette az eljárás számított időtartamát az 5. időtartammal, mivel ezen időszak alatt a perbíróság folyamatosan intézkedett: a feleket felhívta a szakértőhöz intézendő kérdésekre vonatkozó indítvány előterjesztésre, továbbá a felek több nyilatkozatot tettek a kirendelendő szakértő szakterületével összefüggő vitával összefüggésben is. Az eljárás elhúzódása miatti kifogás nem alkalmas jogorvoslat a bíróság esetleges célszerűtlen pervezetése esetére. A bíróság a 30 napos általános ügyintézési határidőt kizárólag a 2019. október 22. és 2019. október 31. közötti időszakban nem tartotta meg, de ekkor sem történt olyan mértékű határidő túllépés, amely miatt az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése elvárható lett volna.

[10] Nem értékelte a kérelmező terhére az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtásának elmulasztását a 6. időtartam esetén sem. Rögzítette, hogy a perbíróságnak 2020. április 22. napjáig ugyan intézkednie kellett volna a szakértői vélemény felek részére történő kézbesítése iránt, azonban a kérelmező a szakvélemény benyújtásáról nem értesült; a Covid járványra tekintettel nem is volt tőle elvárható, hogy folyamatos iratbetekintéssel ellenőrizze a bíróságot.

[11] Rögzítette, hogy a 2020. szeptember 24. napjára kitűzött tárgyalás elhalasztását követően a perbíróságnak 2020. október 26. napjáig intézkedni kellett volna a folytatólagos tárgyalás kitűzése érdekében, mulasztása azonban nem eredményezte az eljárás elhúzódását, mivel a szakértői vélemény kiegészítésének benyújtása előtt további bizonyításra vagy a per befejezésére nem volt lehetőség, a szakértő kiegészítő véleményét a meghosszabbított határidőben előterjesztette. A 7. időtartam ekként nem a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható okból, szükségtelenül telt el, így a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján nem vonható le.

[12] Az eljárás számított időtartamából ugyanakkor a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése szerint levonni rendelte a 2023. március 1. és 2013. július 18. közötti 140 napot (8. időtartam). A 2023. január 17. napjára kitűzött tárgyalás elhalasztását követően a bíróságnak 2023. február 13. napjáig intézkednie kellett volna a folytatólagos tárgyalás kitűzéséről, a tárgyalás elhalasztását követő mintegy másfél hónap elteltével a kérelmezőnek is észlelnie kellett a bíróság inaktivitását, elvárható volt az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtása.

[13] A 9. időtartam levonását ugyanakkor nem találta indokoltnak. A 18.P.20.7../2017/48-I. alatti végzéssel a perbíróság nem az ingatlanforgalmi, hanem a vízügyi szakértő díjának előlegezésére hívta fel az alperest és a beavatkozót, ilyen felhívást csak 2021. szeptember 30 napján intézett a kérelmezőhöz, aki annak 2021. november 2. napján eleget tett. Az ingatlanforgalmi szakértő kirendelésére nem kerülhetett sor a vízügyi szakértői vélemény beszerzése előtt; amely szakértői vélemény 2020. március 23. napján, kiegészítése 2021. május 12. napján érkezett a bírósághoz; a 2019. február 4. és 2019. május 9. közötti időtartam ekként nem szükségtelenül telt el.

[14] A 2017. június 29. és 2024. november 5. közötti 2687 napból 140 napot levonva 2547 napra kötelezte vagyoni elégtétel megfizetésére a kérelmezettet.

[15] Rögzítette, hogy a pernyertesség aránya a kérelmezőre kedvezőbben 95%-5%. A kérelmező perköltségként a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi munkadíjról szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. §-ának (1) bekezdése alapján a megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíjat számított fel, azonban a csatolt megbízási szerződés kiegészítése megjelölésű okirat az alapperre vonatkozik, jelen nemperes eljárásra nem tartalmaz rendelkezést, ekként perköltséget a kérelmező javára nem lehetett megállapítani. A kérelmezett javára az Ükr. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti mértékű, a pernyertességgel arányos perköltség megfizetésére kötelezte a kérelmezőt. A pernyertesség arányára tekintettel a feljegyzett eljárási illeték megfizetésére kötelezte a kérelmezőt a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése szerint.

[16] A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[17] A kérelmező fellebbezésében kérte az elsőfokú végzés részbeni megváltoztatásával a kérelmezett kötelezését 210 000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére. Kérte továbbá kötelezni a kérelmezettet 3 munkaóra figyelembevételével 90 000 forint másodfokú perköltsége megfizetésére.

[18] Érvelése szerint a kérelmező és jogi képviselője a 2016-ban kötött megbízási szerződést egészítették ki, mivel az eredeti szerződés az inflációt nem követő fix díjakat tartalmazott; a szerződés mind a peren kívüli, mind a peres szakban való eljárást megában foglalja. A megbízási szerződés a peres eljárás teljes menetére és a szükséges nemperes bírósági eljárások és egyéb eljárások kezdeményezésére és jogi képviselet ellátására is kiterjedt. Az eljárásban a jogi képviselő meghatalmazás alapján eljár, a felek a rendes bírósági eljárás után következő eljárásra állapodtak meg; jogsértő az elsőfokú bíróság döntése, hogy a 95%-ban pernyertes kérelmezőnek a felszámított perköltséget nem ítélte meg.

[19] A kérelmezett fellebbezésében kérte az elsőfokú végzés részbeni megváltoztatásával a megfizetendő vagyoni elégtétel összegének csökkentését 201 200 forinttal, továbbá kérte kötelezni a kérelmezőt 25 470 forint másodfokú eljárási költsége megfizetésére. Érvelése szerint az elsőfokú végzés sérti a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdéseit, az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdését, 114. §-át, 141. §-ának (2) bekezdését. Megismételte az elleniratban foglaltakat, amelyet az egyes időtartamok vonatkozásában kiegészített az alábbiak szerint.

[20] Kérte az 3. időtartam levonását az eljárás számított időtartamából. A bíróságnak 2018. február 21. napjáig intézkednie kellett volna a keresetpontosítás alperes részére történő kézbesítése érdekében, azonban ezt nem észlelte, habár az alperes ezt május 1-én érkezett beadványban is jelezte. Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a „közvetlenül is megküldött” kitételből a kérelmező alappal feltételezte, hogy a bíróság intézkedett a keresetpontosítás kézbesítéséről. A jogi képviselővel eljáró kérelmezőtől elvárható volt, hogy a keresetmódosítás elintézését figyelemmel kísérje: akár szóban érdeklődjön vagy az 1952. évi Pp. 119. §-ának (1) bekezdése szerinti iratbetekintési jogával éljen és észlelje a bíróság mulasztását, majd azt eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésével kísérelje meg orvosolni.

[21] A 4. időtárral is kérte csökkenteni az eljárás számított időtartamát, mivel a kérelmező az alapperben a bíróság felhívásának határidőben nem tett eleget. Az alapperben a kérelmező valóban arra hivatkozott, hogy ezen késedelmét az alperesi nyilatkozat késedelmé okozta, azonban ez nem minősült igazolási kérelemnek, azt az eljáró bíróság sem értékelte ekként. A kérelmező mulasztása az alperes perbehívási kérelmétől függetlenül fennállt, mivel a felhívás a kiosztott bizonyítási terhen alapult. A bíróság a perbehívást elfogadó nyilatkozatot is határidőben intézte és a folytatólagos tárgyalás kitűzéséről is határidőben intézkedett, ekként a 27 nap időtartam kifejezetten a kérelmező késedelmé miatt merült fel.

[22] Az 5. időtartam levonását is kérte. Vitatta, hogy a bíróság intézkedési késedelmé csak 2019. október 22. és 2019. október 31. napja között állt volna fenn; a bíróság a szakértői díjelőleg letétbe helyezését követően a szakértő kirendelését elmulasztotta; ugyan valóban intézett felhívásokat a felekhez, azonban az eljárás érdemben nem haladt előre.

[23] Az 6. időtartammal is kérte csökkenteni az eljárás számított időtartamát, mivel az alapperben eljáró bíróság intézkedési kötelezettsége fennállt a szakértői vélemény felek részére való megküldésére, annak elmaradását a kérelmezőnek kifogásolnia kellett volna. Vitatta, hogy a kérelmezőtől a Covid járványra tekintettel nem volt elvárható a bírósági intézkedés megtörténtének ellenőrzése. Az akkor három éve folyamatban lévő perben a mulasztást a jogi képviselővel eljáró félnek észlelnie kellett volna, ebben a járványhelyzetre bevezetett eljárási szabályok nem akadályozták.

[24] Továbbra is kérte az eljárás számított időtartamát csökkenteni a 7. időtartammal. A szakértői vélemény kiegészítésével kapcsolatos késedelemről függetlenül az alapperben eljáró bíróság ezen időszakban érdemi intézkedést nem fogantatosított, az aktát előbb az eljáró bíró betegsége miatt nyilvántartásba helyezte, majd új hatánapot csak az iratok átszignálását követően tűzött ki; a tárgyalási hatánap kitűzésében megvalósult késedelem miatt elvárható volt az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése.

[25] A 9. időtartammal összefüggésben állította, hogy a bíróság inaktivitása a szakértői díjelőleg letétbe helyezésével összefüggésben megvalósult. Vitatta, hogy az alapperben eljáró bíróság azért nem hívta fel a kérelmezőt az ingatlanforgalmi szakértő díjának előlegezésére, mert arra csak a vízügyi szakértő véleményének beszerzését követően kerülhetett sor. A bíróság már a 2018. december 17-én megtartott tárgyaláson felhívta a kérelmezőt a szakértői díj előlegezésére, aminek a kérelmező eleget tett, csupán a befizetést rossz számlára

teljesítette, ahonnan azt a megfelelő letéti számlára nem lehetett átvezetni, amiről a bíróság csak 2019. május 9-én tájékoztatta a feleket.

[26] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében a kérelmezett fellebbezésével érintett részben az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Kérte továbbá a kérelmezettet kötelezni 90 000 forint másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére.

Kiemelte, hogy a jogi képviselővel eljáró peres féltől sem várható el, hogy személyes iratbetekintés útján ellenőrizze a bíróságot, hogy észlelje annak esetleges mulasztását. A bíró munkájának ellenőrzése a bírósági vezetők feladata, az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtásának feltételeit, tartalmát, elvárhatóságát az elsőfokú végzés helytállóan fejtette ki.

[27] A kérelmezett fellebbezésre tett észrevételében a perköltség vonatkozásában kérte az elsőfokú végzés helybenhagyását.

A másodfokú bíróság döntése

[28] A kérelmező és kérelmezett fellebbezése is megalapozatlan.

[29] Az ítéltábla a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján irányadó Pp. 389. §-a szerint alkalmazandó 370. §-ának (1) bekezdése alapján fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelmet részben elutasító és a kérelmezettet 817 600 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kötelező rendelkezését.

[30] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésekkel érintett körben is a tényállást a döntéshez szükséges mértékben feltárta, és abból nagyobb részt helytálló jogi következtetésre jutott, döntésének indokait is nagyobb részben osztotta az ítéltábla. Habár az elsőfokú bíróság döntését az 1. és 2. időtartam vonatkozásában nem érte fellebbezés, az ítéltábla szükségesnek találja rögzíteni, hogy a Pevtv. 3. §-ának (1) bekezdése szerint az elsőfokú eljárás kezdőnapja a keresetlevél benyújtásának a napja; amely abban az esetben is irányadó, ha a keresetlevél hiányos akár olyan módon is, hogy az a keresetlevél benyújtására szolgáló nyomtatványt és mellékelteket tartalmazza és magát a keresetlevelet ahhoz a felperes elmulasztja csatolni. Ezen beadvány ekként is az eljárás kezdeményezésére irányul és a bíróság részére intézkedési kötelezettséget keletkeztet. Kiemeli az ítéltábla, hogy az 1952. évi Pp. 95. §-ának (5) bekezdése szerint amennyiben a fél a beadvány hiányát a kitűzött határidő alatt pótolja, a beadványt úgy kell tekinteni, mintha már eredetileg is helyesen adta volna be; ebből következően a teljesített hiánypótlásra tekintettel akként kell tekinteni, hogy a kérelmező már 2017. május 3. napján előterjesztette a keresetlevelét is, a Pevtv. 3. §-ának (1) bekezdése szerint ez az eljárás kezdő időpontja. A bíróság ugyanakkor jelen nem peres eljárásban is kötött az előterjesztett kérelemhez [a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése szerint irányadó Pp. 342. §-ának (1)-(3) bekezdései], így erre az időszakra vagyoni elégtétel – és ebből következően levonás sem – illette a feleket.

[31] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül hagyta figyelmen kívül a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján a 3. időtartamot., annak indokait azonban az ítéltábla nem osztotta. Az alapperben eljáró bíróság 3.P.20.7./2017/10. alatti végzésben a kérelmezőt arra

hívta fel, hogy keresetpontosítását és az érdemi ellenkérelemre adott észrevételeit is az ott írt határidőn belül terjessze elő és azt az alperesek jogi képviselőjével közvetlenül közölje. Ezen felhívás pedig azt jelenti, hogy a bíróság akként rendelkezett, a beadványt maga a felperes küldje meg az alperesi képviselőnek. A kérelmező 13. sorszám alatti beadványában pedig akként nyilatkozott, hogy „a beadványt az alperesi képviselőnek közvetlenül megküldtük”, amelyre tekintettel ezen időben az alapperben eljáró bíróságnak a keresetpontosítás kézbesítésével összefüggően intézkedési kötelezettsége nem volt; a kérelmező pedig alappal nem feltételezhette, hogy azt a bíróság kézbesítette az alperesnek. A kérelmező az alapperben nem jelezte, hogy a beadványában foglaltak ellenére azt az ellenérdekű félnek nem küldte meg, ez az eljáró bíróság számára csak akkor derülhetett ki, amikor azt az alperes 2018. május 14. napján érkezett beadványában erre hivatkozott, amelyet követően a bíróság – 2018. május 23-án – intézkedett annak kézbesítéséről. A bíróság oldalán ekként késedelem nem merült fel, így az eljárás elhúzódása miatti kifogás sem volt alappal előterjeszthető; a kérelmezett ugyanakkor ezen időszak levonását a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdésére alapítottnak nem kérte.

[32] A 4. időtartammal összefüggésben az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az alapperben eljáró bíróság 22. sorszám alatti jegyzőkönyvében a bizonyítási teherről történő tájékoztatást követően a feleket, így a kérelmezőt is mellőzés terhe mellett hívta fel a bizonyítási indítványai 15 napon belül történő benyújtására. Továbbá a kérelmezőt arra hívta fel, hogy amennyiben további nyilatkozata van, úgy azt az alperesi 21. sorszám alatti előkészítő irat kézbesítést követő 15 napon belül tegye meg. A felperes ezen határidőn belül valóban nem nyilatkozott, azonban a bíróság felhívásából következően ez az eljárás előrehaladását nem kellett, hogy akadályozza, akként kellett tekinteni, hogy nyilatkozata, bizonyítási indítványa nincs. Továbbá a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése a levonás feltételeként konjunktív, egymásra épülő okokat határoz meg: az oknak a kérelmező érdekkörében kell felmerülnie, elháríthatónak kell lennie és emiatt kell az adott, az eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartamnak szükségtelenül eltelnie. Önmagában tehát a kérelmező érdekkörében jelentkező mulasztás még nem ad alapot az időtartam levonására, csak akkor, ha kizárólag emiatt az idő szükségtelenül telt el (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.264/2024/3., Pkf.II.20.299/2024/2.). Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helytállón rámutatott; a kérelmező előkészítő iratának beérkezéséig eltelt idő nem volt szükségtelen, az alapperben eljáró bíróság további, az eljárás előrehaladását szolgáló perbeli cselekményeket végzett; ekként ezen időtartam levonásának a kérelmező késedelmétől függetlenül nem volt helye. Annak pedig nem volt jelentősége, hogy a kérelmező beadványa tartalma szerint igazolási kérelemnek minősült-e.

[33] Az 5. időtartammal összefüggésben az ítéltábla kiemeli, hogy a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján a levonásnak akkor van helye, ha az adott időtartam egyrészt a bíróság érdekkörében merült fel, másrészt elhárítható oknak minősül, harmadrészt ezáltal szükségtelen időmúlás következett be, negyedrészt a kérelmező – habár arra jogszabályban biztosított lehetősége volt – nem nyújtott be kifogást az eljárás elhúzódása miatt. Szükségtelen időmúlás, inaktív időszak hiányában ezért az eljárás elhúzódása elleni kifogás nem vehető igénybe (BDT2023. 4644.). Az elsőfokú bíróság által helytállón felhívott bírói gyakorlat szerint az eljárás elhúzódása miatti kifogás nem alkalmas annak a sérelemnek a kiküszöbölésére, ha a bíróság formális határidőmulasztás nélkül célszerűtlen pervezetést végez és ez okozza a szükségtelen időmúlást. Az 1952. évi Pp. 180. §-ának (3) bekezdése lehetővé tette, hogy a felek a szakértőhöz kérdések feltevését indítványozzák, amelyre az írásbeli szakértői vélemény elkészítését megelőzően is lehetőséget lehetett adni a feleknek. A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben ezért nem szükségtelen időmúlás a felek felhívása

ezen kérdések előterjesztésére (ugyanakkor lényeges eljárási szabálysértés, ha a bíróság nem ad lehetőséget a szakértőhöz kérdések indítványozására: EBH2002. 790.); az pedig az eljárás elhúzódása miatti kifogással alappal nem sérelmezhető célszerűtlen pervezetés körébe tartozhat, ha erre nem a díjelőleg letétbe helyezésével együtt hívja fel a feleket a bíróság. Az elvárt szakértői kompetencia meghatározása szintén szükséges a megalapozott szakértői vélemény előterjesztéséhez, ekként ennek tisztázása nem minősülhet az eljárás előrehaladását nem szolgáló időnek. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság által meghatározott időtartamon túl szükségtelenül eltelt idő nem volt. A 2019. október 22. és 2019. október 31. közötti időszak vonatkozásában pedig az ítéltábla maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtetteket.

[34] A 6. időtartammal összefüggésben is osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság indokai, azt megismételni nem kívánja. Kiemeli ugyanakkor, hogy a következőes bírói gyakorlat szerint a kérelmezett által felhívott 1952. évi Pp. 119. §-ának (1) bekezdésében szabályozott iratbetekintési jog a fél számára csupán jogosultságot jelent, de nem teremt kötelezettséget arra nézve, hogy folyamatosan tájékozódjon az ügy állásáról; az iratbetekintés elmulasztása nem értékelhető a terhére még egy hosszabb ideje folyó perben sem (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.169/2024/2., Pkf.II.20.336/2024/2., Pkf.II.20.542/2024/2.). E tekintetben nem volt jelentősége annak, hogy a járványhelyzetben irányadó eljárási szabályok lehetőséget adtak-e az iratbetekintésre, az eljárás előrehaladásáról való érdeklődésre.

[35] Az ítéltábla a 7. időtartammal összefüggésben hangsúlyozza, hogy a bíróság a Pevtv. 9. §-a (4) bekezdése szerint irányadó Pp. 342. §-ának (1) bekezdése alapján a vagyoni elégtétel iránti eljárásban kötött a kérelmezett elleniratában foglaltakhoz, ezek között az által megjelölt időtartam vonatkozásában a Pevtv. 14. §-a (2) bekezdésének f) pontja körében előadott indokokhoz. A kérelmezett elleniratában ezen időszak levonását csak arra alapozottan kérte, hogy az alapperben eljáró bíróság a folytatólagos tárgyalás időpontját nem tűzte ki 30 napon belül. Annak hangsúlyozása mellett, hogy az 1952. évi Pp. nem ismerte az általános intézkedési kötelezettséget, ezért a per összes körülménye alapján kell megítélni, hogy mi az az ésszerű időtartam, amelyen belül a bíróságnak intézkednie kellett (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.155/2023/3.), szükséges rögzíteni, hogy az eljárás előrehaladását nem kizárólag a tárgyalás megtartása mozditja elő. Ahogyan az elsőfokú bíróság is rögzítette, az alapperben eljáró bíróság a 2020. szeptember 24-ére kitűzött tárgyalás elhalasztását követően a szakértői vélemény kiegészítését rendelte el, amelyre 60 napot engedélyezett; a szakértői vélemény kiegészítésének beérkezéséig csupán formális, az eljárás előrehaladását nem szolgáló tárgyalás kitűzésére és megtartására lett volna lehetőség, így a folytatólagos tárgyalás kitűzésének és megtartásának állított késedelme nem jelentett egyben szükségtelenül eltelt időt. A szakértői vélemény kiegészítése – részben kézbesítési hiba miatt – nem történt meg határidőben, amelyet egyébként a kérelmező a szakértő előtt sérelmezett is, a kérelmezett ugyanakkor ezzel összefüggő kérelmezetti mulasztásra nem hivatkozott, az eljárás számított időtartamának csökkentését erre tekintettel nem kérte. A kérelmezett 1952. évi Pp. 119. §-ának (1) bekezdésére alapított érvelésével összefüggésben pedig az ítéltábla visszautal a [34] bekezdésben írtakra.

[36] Az ítéltábla rögzíti, hogy a 9. időtartam vonatkozásában a kérelmezett fellebbezése részben ellentmondásos, egyrészt azt tartalmazza, hogy ezen időszak a kérelmező érdekkörében merült fel, másrészt annak levonását a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján kéri. Szükséges rögzíteni, hogy az ellenirat módosításában a kérelmezett kizárólag a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésére hivatkozott ezen időtartammal összefüggésben és a kérelmezett

késedelmét állította arra tekintettel, hogy a szakértői díjelőleg beérkezését követően nem rendelkezett az ingatlanforgalmi szakértő kirendeléséről; az ellenkérelem a másodfokú eljárásban nem változtatható meg [Pp. 373. §-ának (1) bekezdése]. Arra helytállóan hivatkozott a kérelmezett, hogy az alapperben eljáró bíróság már 38. sorszám alatti végzésével felhívta az ingatlanforgalmi szakértő kirendelése iránti indítvánnyal összefüggésben a kérelmezőt a szakértői díj előlegezésére, azonban a kérelmező azt nem megfelelő számlára teljesítette – a kérelmezett ugyanakkor a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdésére nem hivatkozott –, így annak visszaigénylése és ismételt befizetése volt indokolt a szakértő kirendelését megelőzően. Ezt követően egyéb, vízügyi szakértői bizonyítás folyt, 2019. május 9. napján ezen vízügyi szakértői bizonyítással összefüggésben hívta fel az ellenérdekű feleket a bíróság szakértői díj előlegezésére. Az ingatlanforgalmi szakértő díjának ismételt előlegezésére a kérelmező csak a 2021. szeptember 30. napján tarott tárgyaláson kapott felhívást, azt megelőzően a vízügyi szakértő bevonásával az alperesi jogellenes magatartás tisztázására folytatott bizonyítást a bíróság. Ezt megelőzően nem volt az ingatlan forgalmi értékével összefüggő bizonyításra letétbe helyezett szakértői költség – az illetékszámmlára megfizetett összeg nem minősül ekként –, ezért nem lehetett intézkedni a szakértő kirendeléséről. Annak vizsgálata, hogy az ismételt felhívás és az ingatlanforgalmi szakértő kirendelése a jogalapi bizonyítást megelőzően indokolt volt-e, legfeljebb a pervezetés célszerűsége körében vizsgálendő, ekként jelen eljárásban indifferens.

[37] A kérelmezett fellebbezése ekként valamennyi hivatkozása tekintetében megalapozatlan volt. Szintén nem volt indokolt az elsőfokú végzésnek a megváltoztatása a kérelmező fellebbezése alapján.

[38] Az elsőfokú eljárásban még irányadó Ükr. 2. §-ának (1) bekezdése valóban lehetővé teszi az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj perköltségként történő felszámítását; ezen esetben ugyanakkor a Pevtv. 9. §-a (4) bekezdése értelmében irányadó Pp. 81. §-ának (2) bekezdése szerint szükséges a munkadíj kikötését tartalmazó megbízási szerződés csatolása is. A Kúria Pfv.V.24.892/2021/2. számú határozata szerint "a felszámítás jogintézménye kodifikációjának az volt célja, hogy a felek a perköltségigényük körében a perrel kapcsolatban felmerült költségeiket a pervesztes féllel szemben teljeskörűen érvényesítsék, ugyanakkor az ellenérdekű fél e körben is tudjon élni a védekezés jogával." A Pp. 110. §-ának (2) bekezdése szerint a bíróság köteles lehetővé tenni, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, a bírósághoz benyújtott okiratot, bizonyítékot megismerhessenek és azokra nyilatkozhassanak, ebből is következően a perköltség felszámítását oly módon kell megtenni, hogy azt a másik fél megismerhesse és arra – ha kíván – érdemben tudjon nyilatkozni (Kúria Gfv.30.178/2024/6).

[39] A kérelmező által csatolt ügyvédi megbízási szerződés kiegészítés ugyan 2024. december 19. napján, tehát az alapeljárás jogerős befejezését követően kelt, de nem mellőzhető annak értékelése, hogy az alapeljárásban éppen a kérelmező felülvizsgálati eljárást indított. Az okirat ugyanis annak második bekezdésében kifejezetten és kizárólag az alapperre utal, majd rögzíti a fellebbezésben is hivatkozott „az eljárás jelen szakaszában” kitélt, de – a fellebbezésben foglaltakkal szemben – semmilyen módon nem utal jelen vagyoni elégtétel iránti nemperes eljárásra; ami nem szükségképpen vagy általános része az alapeljárásnak, attól elkülönül.

[40] A megbízási szerződés kiegészítése azonban abban az esetben sem alkalmas a felszámított ügyvédi munkadíj mértékének igazolására, ha azt jelen nemperes eljárásra is vonatkozóan tekinti a bíróság, mivel abban csupán annyit rögzítettek, hogy az ügyvédi megbízási díjat óradíj formájában állapítják meg, azonban a kikötött óradíj mértékét a csatolt irat nem tartalmazza. Ekként a csatolt megbízási szerződés kiegészítése nem felel meg a Pp. 81. §-a (2) bekezdésének, és az idézett Kúriai határozat szerint elvárt ellenőrizhetőség követelményének sem, így az alapján a kérelmező javára ügyvédi munkadíj nem állapítható meg.

[41] Az ítéltábla mindezek alapján helybenhagyta az elsőfokú végzés fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján.

[42] Mind a kérelmezett, mind a kérelmező fellebbezése megalapozatlan volt, ekként a Pp. 83. §-ának (5) bekezdése alapján a fellebbezésükkel felmerült másodfokú költségeik megtérítésére nem tarthatnak igényt. A kérelmező ugyan a kérelmezett fellebbezésével összefüggésben kérte másodfokú eljárási költség megtérítését, azonban a felszámított ügyvédi óradíj mértékét igazoló megbízási szerződést a másodfokú eljárásban sem csatolta, így a már kifejtettek szerint nem volt megállapítható javára ügyvédi munkadíj. A kérelmezett a kérelmező fellebbezésével összefüggésben másodfokú költséget nem számított fel.

[43] A kérelmező fellebbezésével összefüggésben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének m) pontja alapján fennálló tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése szerint a kérelmező köteles megtéríteni. Az illetékmentes kérelmezett helyett a le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése szerint az állam viseli.

Debrecen, 2025. július 10.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró